

Elektronické informační zdroje na MU 2004

Miroslav Bartošek, ÚVT MU

Díky grantům z programu MŠMT LI (Informační zdroje pro vědu a výzkum) získali uživatelé MU v letech 2000–2003 přístup k velkému množství profesionálních elektronických informačních zdrojů (EIZ) – za všechny připomeňme alespoň multioborovou citační databázi Web of Science (ISI), plnotextové časopisecké databáze ScienceDirect (Elsevier) či LINK (Springer), me-gazdroje ProQuest 5000 (Proquest) či eIFL Direct (Ebsco), a velké množství oborově specializovaných zdrojů prakticky pro všechny vědní obory pěstované na MU. Výčet zdrojů a přístupy k nim jsou sdruženy na webových stránkách http://library.muni.cz/e_zdroje.html. Koncem roku 2003 skončila dosavadní grantová podpora programu LI a přirozeně se objevila otázka, jak to bude s elektronickými zdroji dál, protože vzhledem k jejich velké ceně (roční předplatné jednoho každého zdroje pro jednu instituci se pohybuje obvykle v řádu statisíců až miliónů korun) nemá univerzita prostředky na zaplacení všech těchto EIZ z vlastních zdrojů.

V polovině roku 2003 vypsal Ministerstvo školství nový program 1N – *Informační infrastruktura pro výzkum*, umožňující ucházet se formou projektů o finanční podporu na nákup (zejména konsorciálních) licencí EIZ pro období 2004–2008. MU podala do tohoto programu celkem pět vlastních projektů a prostřednictvím Knihovnicko-informačního centra MU se zapojila do dalších 15 projektů jako spoluřešitel. Výsledky výběrového řízení programu 1N byly vyhlášeny v závěru roku 2003 a dopadly – alespoň prozatím – hodně rozpačitě: z 89 podaných projektů jich uspělo pouze 16 (mezi nimi všechny projekty podané MU!), neuspěl téměř žádný z projektů na nákup velkých informačních zdrojů vzpomenutých v úvodu tohoto článku podávaných subjekty mimo MU (výsledky výběrového řízení jsou k vidění na http://www.msmt.cz/Files/VedaAVyzkum/ProgramyVaV31/1N/vysledky_1N.htm). Důvodem neúspěchu nebyla přitom většinou nepotřebnost zdroje nebo špatný projekt, nýbrž

nedodržení některého z formálních požadavků ze strany předkladatele projektu.

Jaká je tedy perspektiva další dostupnosti informačních zdrojů pro vědu a výzkum pro naše uživatele? Vedle několika málo zdrojů, které již získaly grantovou podporu a budou zpřístupněny v dohledné době, mají další zdroje ještě šanci získat podporu ve druhém kole programu 1N, který by měl být vypsán Ministerstvem školství v prvním čtvrtletí t.r. – konkurence bude však již mnohem tvrdší. Předplatné některých velkých zdrojů přesahuje ještě částečně do roku 2004 a zatím tudíž umožňuje přístup; poté však již bude vše záviset na úspěšnosti příslušných projektů ve 2.kole 1N. Aktuální stav u vybraných zdrojů pro uživatele z MU vypadá následovně:

Přijaté projekty na 2004–2008: zdroje pro informatiku (ACM, IEEE, LNCS), LION (Anglo-American Literature Online), soubor databází řeckých a latinských autorů starověku a středověku, databáze Compendex, zdroje pro ekonomický výzkum, a základní chemické databáze.

Ze zatím nepřijatých projektů: Web of Knowledge (dříve Web of Science, předplaceno do června 2004), ProQuest 5000 (předplaceno do července), eIFL Direct (předplaceno do března), Science Direct (v jednání mezi STK a Elsevier), e-časopisy Kluwer, Wiley, Springer (zajištěno zatím pro rok 2004).

Z vlastních prostředků hradí MU databáze JSTOR, EPIS, BookFind a některé specializované knihovnické zdroje. K situaci kolem elektronických informačních zdrojů se vrátíme podrobněji v některém z příštích čísel Zpravodaje. □